# GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe" po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V. | Nr. 173.

Kraków, środa 28 lipca 1943.

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączaniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł., z odnoszeniem do domu 6.50 Zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 Zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.



LONDYN, 2 MAJA 1943

**ei Polskie**

YGODNIK • THE POLISH NEWS

Redakcja: 220/231, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C. OXFORD STREET, LONDON, W.C.1 (tel.: HOLborn ... Ogłoszenia przyjmują Advertising Offices, THE ... Square, W.C.1


ZYGMUNT NOWAKOWSKI

## CASTRUM DOLORIS *)

Gdyby nad masowym grobem Polaków pod Smoleńskiem stanął mędrzec, który zawsze twierdził, że wszystko już było, że niema rzeczy nowej pod słońcem, tam, na widok tysięcy zwłok pomordowanych oficerów, załamałaby się jego pewność, i powiedziałby, że tego jeszcze nie było. Prawda! Grób pod Smoleńskiem jest pod pewnym względem czemś największem i poprostu jedynem na świecie. Przerasta legendarny labirynt i biblijną wieżę Babel, piramidę Cheopsa, drapacze chmur, przerasta ludzką wyobraźnię i ludzką wiedzę. Tego jeszcze nie było. Dzieje nie przekazały nam wypadku tak totalnego mordu, dokonanego w sposób tak nikczemny i w jeszcze bardziej nikczemny sposób zatajonego. Możnaby przekopać na głębokość kilkuset metrów cały glob ziemski, od bieguna do bieguna, i nigdzie, nigdzie pod słońcem, nie dokonanoby takiego odkrycia, jak w Rosji, pod Smoleńskiem. Sprawcy tej zbrodni wystawili sobie pomnik, trwalszy nad spiż, choć zbudowany z ciał ludzkich.

Któż jest sprawcą?

o losie Polaków-jeńców wojennych, przebywających w Niemczech, rodziny ich wiedzą, korespondują z nimi, posyłają paczki, w razie śmierci któregoś z nich są zawiadamiane. O losie Polaków-jeńców wojennych, przebywających w Rosji, nie wiedział nikt od samego początku, i dowiedzieliśmy się dopiero dzisiaj. Korespondencja, pomoc w postaci dosyłania żywności lub odzieży, kontrola Czerwonego Krzyża, to wszystko, jako burżuazyjny przeżytek, zostało w Rosji skasowane. Lecz nagle i niespodziewanie Polska zawiera pakt z najeźdźcą rosyjskim, w związku z czem otworzyć się mają bramy wszystkich obozów, więzień, łagrów i innych miejsc , miejsc, z których każde było prawdziwem „castrum doloris".

Bramy te otwierają się powoli. „sprzymierzeniec" wykonuje swe zobowiązania ze zwłoką, na raty, niechętnie, w ogólnym zaś bilansie brak pośród zwolnionych kilkunastu tysięcy. Czynniki polskie, przedstawiając dokładne cyfry, upominają się o tych oficerów czy podoficerów, o sędziów, o prokuratorów, o wszystkich tych, których brak. Odpowiedź ze strony czynników rosyjskich pada zawsze ta sama, niezmienna: „Zwolniliśmy wszystkich, ale spisów wam nie damy". Sprawa ciągnie się długo, bo od jesieni 1941 r. aż po dzień 15 kwietnia 1943 r., gdy to nagle, po rewelacjach niemieckich, zmieniła się treść odpowiedzi rosyjskiej. Wszyscy ci Polacy, o których bezskutecznie upominała się Polska, zostali przez Rosjan wysłani do budowy fortyfikacyj pod Smoleńskiem, gdzie następnie dostali się w ręce ofensywy niemieckiej. Zatem ci, których brakło wśród zwolnionych, przecież znaleźli się. Do dn. 15 kwietnia b.r. nie wiedział nic o ich losie ani Stalin, ani Wyszyński, ani Mołotow, ani Bogomołow, aż wreszcie radjo rosyjskie ogłasza dn. 15 kwietnia 1943 r., że owi jeńcy zostali w r. 1941 wysłani pod Smoleńsk i użyci przy budowie fortyfikacyj.

Logika nakazuje spytać, dlaczego dopiero dzisiaj pada ta odpowiedź, dlaczego na wszystkie interwencje polskich czynników nie dano jej wcześniej. Przecież nawet w stuosiemdziesięciomiljonowej Rosji, gdzie wartość życia jednostki równa się zeru, nie może nagle wyparować, ulotnić się, zniknąć bez śladu kilkanaście tysięcy ludzi, których nazwiska i imiona, których szarżę wojskową czy wiek podawały czynnikom rosyjskim czynniki polskie. My wiedzieliśmy dokładnie, o kogo się upominamy, bo zresztą upominaliśmy się na podstawie oficjalnych cyfr rosyjskich. Gdyby nie straszliwe odkrycie smoleńskiej nekropolji, odpowiedź brzmiałaby po dawnemu, że wszyscy jeńcy polscy, co do jednego, zostali zwolnieni. Teraz, dopiero teraz, dowiadujemy się że przecież nie wszyscy, ponieważ część ich ogromna przepadła pod Smoleńskiem i rzekomo została wymordowana przez Niemców.

Oficerowie ci nie żyją, i nic ich nie wskrzesi. Nie łudziliśmy się nigdy co do ich losu, choć raczej przeważało mniemanie, że skazani oni zostali na śmierć powolną, głodową, na śmierć białą, zadaną przez mróz, gdzieś, daleko na północy. Tymczasem była to śmierć nagła i czerwona. Potworności i cynizmowi tej zbrodni dorównuje tylko jakaś transcendentna, wykraczająca poza doświadczenie, głupota sprawców.

Nierychliej poczekamy do chwili, gdy rezultaty śledztwa, przeprowadzonego przez czynniki neutralne, będą ujawnione. Szwedzi, Szwajcarzy czy Turcy staną nad tym smoleńskim obozem boleści, zdumieni, że taka zbrodnia mogła być dziełem rąk ludzkich. Kilkanaście tysięcy trupów. Strzały zadane z tyłu. Ręce ofiar związano.

Czarne opaski na ramionach wszystkich żołnierzy i wszystkich Polaków wogóle. Nawet dzieci polskie, uczęszczające do szkół tutejszych, nie powinny być wyjęte spod tego nakazu. Niech ich koledzy czy nauczyciele wiedzą, po kim i z jakiego powodu ta żałoba. Jest ona żałobą po naszych najbliższych, po Polakach, którzy cierpieli najbardziej. Propaganda? Tak i nie. Polacy stracili w tych ofiarach rzezi smoleńskiej braci i synów i ojców i mężów i przyjaciół i kolegów. Kilkanaście tysięcy. Czarno robi się przed oczami na myśl o tej ich śmierci okropnej. Niech objawem zewnętrznym żałoby będzie kir, wewnętrznym zaś objawem niech będzie myśl nieustanna o nich wszystkich.

Sytuacja, w jakiej znajdą się nasi prawdziwi sprzymierzeńcy, nie należy do szczególnie łatwych. Przeciwnie, będzie ona wielce kłopotliwa, ale to ani nie może narzucać nam milczenia, ani też nie pozwala nam na tajenie straszliwej prawdy, czy stwarzanie bodaj pozorów, jakoby rzecz nie była dostatecznie jasna dla nas. Bo dla nas jest ona już jasna, podczas gdy dla naszych sprzymierzeńców będzie przez pewien czas wątpliwa. Bo oni, właśnie jako ludzie, żyjący w świecie kultury i cywilizacji , pojąć nie potrafią sensu i celu zbrodni. Bo też ta zbrodnia nie mieści się w sferze wyobrażeń normalnego człowieka. Tem bardziej trzeba ją wydobyć na światło dnia. I trzeba,

otworzyć rozdział drugi naszej tragedji, pisząc już teraz odpowiednik „Czarnej księgi". Niema chwili czasu na stracenie. Narody sprzymierzone walczą o demokrację, o wolność, o prawdę. Niech więc poznają i tę prawdę, która zmumifikowana, leżała dotąd ukryta przed oczami ludzkiemi.

Więc żałoba, więc czarne opaski, więc modły, nabożeństwa żałobne w kościołach, na których środku stanie katafalk, „castrum doloris", otoczony wartą honorową, więc śpiew, więc dym kadzideł. Czy to już wszystko? Chyba wypada pójść dalej, znacznie dalej, nie poprzestając na „Requiescant in pace". Konsekwencje i nakazy narzucają się same, ze wszystkich bowiem chwil osobliwych, jakie przyniosła nam wojna, ta chwila jest najbardziej osobliwa.

W kościele, poprzez katafalk, powinny się spotkać ręce, które dotąd stroniły od uścisku. Mam na myśli ręce wszystkich Polaków, do jakiejkolwiekby należeli partji i jakąkolwiekby uprawiali politykę. Myśl o grobie olbrzymim, o rzezi potwornej, o kilkunastu tysiącach pomordowanych, myśl ta jest elementem siły. Może ona zjednoczyć nas naprawdę, wytworzyć jedność rzeczywistą, opartą nie na pozorach ale wchłaniającą w siebie wszystkich bez reszty. Bo niema Polaka, któryby drugiemu Polakowi nie uścisnął mocno i uczciwie ręki, dzisiaj, gdy na odległość wielu tysięcy kilometrów patrzymy wszyscy w otwarty grób pod Smoleńskiem.

Wykopaliska smoleńskie staną się równie sławne jak wykopaliska halsztackie, to pewna jednak, że człowiek z epoki halsztackiej czy neandertalskiej, ba, że najbardziej pierwotny człowiek jaskiniowy nie byłby zdolny do dokonania takiej zbrodni, jaka jest dziełem człowieka z epoki smoleńskiej, więc z r. 1940. Im bardziej to odkrycie stanie się kłopotliwe dla naszych sprzymierzeńców, tem bardziej my, Polacy, powinniśmy być razem. Byłoby grzechem nie do wybaczenia, gdyby ludzie w rządzie i ludzie poza rządem prześlepili tę chwilę osobliwą i wielką, wobec której wszystko inne jest małe.

Mała jest ambicja jednostek i równie mała jest ambicja partyj, które od blisko dwóch lat nie mogą się wzajemnie „dogadać", które nie chcą siąść przy wspólnym stole. I mała jest ambicja tych, którzy siedzą przy stole obrad, a nie chcą dopuścić innych; którzy nie widzą tych innych. A przecież ci drudzy są, żyją o miedzę, którą dzisiaj trzeba przekroczyć i spotkać się z wyciągniętemi rękami. Kiedyż to zrobić, jeżeli nie dzisiaj?

Wszystko inne jest małe, wielki jest ten grób pod Smoleńskiem, to olbrzymie, na przestrzeni całych dziejów całej ludzkości niespotykane nigdy jeszcze, castrum doloris.

ZYGMUNT NOWAKOWSKI.

*) Skreślenia dokonane przez cenzurę angielską



### „Wszystko inne jest małem"...

Kraków, 27 lipca. Agencja „Telepress" przesłała naszej redakcji oryginał niesłychanie interesującego egzemplarza wydawanego w Londynie czasopisma tygodniowego w języku polskim „Wiadomości Polskie". Powyższy dokument sfotografowaliśmy i podajemy go obecnie do wiadomości naszych Czytelników. Komentarz uważamy za zbyteczny. Białe plamy zostały po cenzurze angielskiej.

### Tojo i Szigemitsu u cesarza.

**Tokio,** 27 lipca. W poniedziałek przedpołudniem przyjął cesarz na audjencji pokolei premjera Tojo i ministra spraw zagranicznych Szigemitsu, celem wysłuchania sprawozdania.

### Rozszerzenie tureckiej komunikacji powietrznej.

**Stambuł** 27 lipca. Dziennik „Vatan" donosi o planach generalnej dyrekcji dla tureckiej komunikacji lotniczej cywilnej oraz o rozbudowie komunikacji powietrznej, że dla cywilnej komunikacji lotniczej zakupiono 18 nowych maszyn z zagranicy, między niemi 15 niemieckich maszyn Junkersa o typie JU 52. Po przybyciu tych maszyn uruchomi się z Ankary cztery nowe linje lotnicze, a mianowicie pierwsza w kierunku do Rosji Sowieckiej przez Siwat do Erzerum, drugą w kierunku Bagdadu przez Elazig do Diyarbakir, trzecią w kierunku Iranu do Wan, a czwartą w kierunku Palestyny przez Adana do Lida. Również i wewnątrz Turcji po przybyciu zamówionych maszyn wzmocni się przedewszystkiem komunikację lotniczą na istniejącej już linji pomiędzy Ankarą a Stambułem. Na linji tej loty odbywać się będą obecnie dwa razy dziennie.

### Długi państwowe W. Brytanji.

**Zurych,** 27 lipca. Jak kanclerz skarbu Kingsley Wood podał w Izbie Gmin, długi państwowe Wielkiej Brytanji wynosiły w dn. 30 czerwca 1943 r. 17.72 miljardów funtów szterlingów. Lord Kindersley będący przewodniczącym komisji, mającej na celu podwyższenie i zmobilizowanie kont oszczędnościowych, wyraził się, iż angielska polityka podatkowa stanęła w międzyczasie w krytycznym punkcie. W interesie zdrowego rozwoju finansowego oraz celem przeciwdziałania tendencjom inflacji jest rzeczą niezbędną, by główną uwagę finansowania wojny położono na pożyczki możliwie jak najbardziej długoterminowe. Tymczasem kanclerz skarbu podał jeszcze, iż same wydatki wojenne osiągnęły dotychczas sumę 14,5 miljardów funtów szterlingów.

### Koszta wojenne Australji.

**Zurych,** 27 lipca. Rok obrachunkowy 1942/43, który skończył się w czerwcu b. r., przyniósł państwu australijskiemu wydatki wojenne w kwocie 462 milj. w porównaniu z 320 milj. funtów szterlingów w ubiegłym roku obrachunkowym. Wpływy wykazywały sumę 159 milj., tak, że resztę w kwocie 403 milj. trzeba było zmobilizować przez pożyczki. Dotychczas koszta wojenne Australji osiągały do połowy roku 1943 1,11 miljardów australijskich funtów szterlingów.

### Angielskie bomby zapalające w Szwajcarji.

**Zurych,** 27 lipca. Wciąż jeszcze znajduje się w różnych okolicach w zachodniej Szwajcarji bomby, zrzucone przez dwa samoloty brytyjskie, które w nocy na 13 lipca zestrzelono nad Szwajcarją. Koło wsi Riggisberg w kantonie berneńskim, według doniesienia „Berner Tagblatt", znaleziono znowu pewną liczbę bomb zapalających, które unieszkodliwiono przez wysadzenie. Ilość bomb zapalających, zrzuconych przez Anglików jedynie tylko koło tej miejscowości, obliczana jest na około 250.

### Epidemja tyfusu na Kubie.

**Madryt,** 27 lipca. Agencja „EFE" donosi z Hawany, że w prowincjach Santa Clara i Oriente, jak również w stolicy wybuchła epidemja tyfusu. Liczba chorych w ciągu ostatnich 24 godzin wzrosła o 400 wypadków. Powodem epidemji, według opinji prasy, jest zła woda do picia.

### Groźne pożary wsi w dolnym Egipcie.

**Sofja,** 27 lipca. Wielkie pożary spustoszyły grupę wsi w dolnym Egipcie, w pierwszym rzędzie wieś Minszat Badawi. Wszystkie domy spłonęły doszczętnie. W innej wsi pastwą pożaru padło 909 mieszkań, a 1.734 osób pozostało bez dachu nad głową. Liczba rannych i zabitych nie jest jeszcze znana. Szkody wyrządzone w zbiorach na polach i w spichrzach zbożowych są również bardzo dotkliwe. Przyczyną pożaru była susza letnia.

# Skład nowego rządu włoskiego.

**Rzym, 27 lipca. Agencja Stefani donosi: Jego Królewska Mość Król i Cesarz mianował na wniosek szefa rządu i premjera, następujących ministrów:**

Ministrem spraw zagranicznych: ambasadora **Raffaele Guariglia**, ministrem spraw wewnętrznych: prefekta **Runo Fornaciari**, ministrem dla Włoskiej Afryki: generała-senatora **Melchiade Gabba**, ministrem sprawiedliwości: generalnego dyrektora ministerstwa sprawiedliwości **Dr. Gratano Azzariti**, ministrem finansów: generalnego dyrektora **Domenico Bartolini**, ministrem wojny: radcę państwowego generała **Antonio Sorice**, ministrem marynarki: kontradmirała **Raffaele de Courten**, ministrem komunikacji powietrznej: generała lotnictwa **Renato Sandalli**, ministrem szkolnictwa: radcę państwowego **Dr. Leonardo Severi**, ministrem robót publicznych: dyrektora ministerstwa robót publicznych: **Dr. Domenico Romano**, ministrem rolnictwa i leśnictwa: senatora prof. **Alessandro Brizzi**, ministrem komunikacji: generała **Frederico Amoroso**, minstrem korporacji: radce państwowego **Dr. Leopoldo Piccardi**, ministrem kultury narodowej: ambasadora **Guido Rocco**, dotychczasowego generalnego dyrektora działu prasy zagranicznej, ministrem handlu zagranicznego: generalnego dyrektora Banca d'Italia **Dr. Giovanni Acanfora**, ministrem przemysłu zbrojeniowego: generała **Carlo Favagrosse**, podsekretarzem stanu w prezydjum rady ministrów: **Dr. Pietro Baratone.**

## Dwa orędzia do narodu włoskiego

### Wiktor Emanuel III i marsz. Badoglio do Włochów.

**Rzym, 27 lipca. Król i cesarz Włoch z racji mianowania marszałka Badoglio szefem rządu, wydał następujące orędzie:**

„Włosi! W uroczystej godzinie, ciążącej na losie ojczyzny, przejmuje dzisiaj naczelne dowództwo nad wszystkiemi rodzajami broni Włoch. Niech każdy zajmuje stanowisko, jakie wyznacza mu obowiązek, wiara i walka. Żadne odchylenie się nie może być tolerowane. Nie pozwala się na żadnego rodzaju obwiniania. Niechaj każdy z Włochów pochyli czoła przed głębokiemi ranami, zadanemi świętej ziemi ojczyzny. Polegając na dzielności swych sił zbrojnych oraz na zdecydowanej woli wszystkich swych obywateli odnośnie do poszanowania urządzeń, które wzywały do podciągnięcia się w zwyż, Włochy znajdą się na drodze do ponownego odrodzenia. Włosi! Bardziej, niż kiedykolwiek, łączy mnie dzisiaj z wami niewzruszona wiara w nieśmiertelność ojczyzny.

podp.: Wiktor Emanuel III.
podp.: marszałek Badoglio“.

*

**Rzym, 27 lipca. Nowo mianowany szef rządu włoskiego, marszałek Badoglio, bezpośrednio po objeciu swego urzędu, wydał następujące orędzie:**

„Z rozkazu króla i cesarza przejmuję rząd o charakterze wojskowym nad krajem wraz ze wszystkiemi pełnomocnictwami. Wojna trwa dalej. Mimo, że Włochy otrzymały ciężkie ciosy w swoich napadniętych prowincjach, zarówno jak i w swoich zburzonych miastach, to jednak dotrzymują wierności danemu słowu, albowiem są czujnym strażnikiem tysiącletniej swej tradycji.

„Zespalajcie się w zwartym szeregu wokoło osoby króla i cesarza, który jest żywym przykładem ojczyzny, obowiązującym was wszystkich! Polecenie, które otrzymałem, jest jasne i sprecyzowane. Będzie ono przeprowadzone bez żadnych skrupułów. Myli się ten, ktoby sądził, że uda mu się utrudnić normalne przeprowadzenie tego polecenia. Ktoby jednak usiłował zakłócić opinję publiczna, ukarany będzie bezlitośnie. Niech żyją Włochy! Niech żyje król!“.

## Zarządzenia nowego szefa rządu włoskiego.

**Rzym,** 27 lipca. Nowy szef rządu włoskiego marszałek Badoglio wydał szereg zarządzeń mających na celu zagwarantowanie we Włoszech porządku i spokoju publicznego.

# Włochy również pod nowym rządem walczą dalej.

### W oczekiwaniu szczegółowych wiadomości. — Berlin nie był zaskoczony.

**Sztokholm,** 27 lipca. **Szwedzcy korespondenci donoszą z Berlina, iż wiele oznak przemawia za tem, że zmiana rządu we Włoszech nie wywołała żadnego zaskoczenia w mierodajnych kołach stolicy Rzeszy.** Wydaje się raczej, jakoby Berlin dowiedział się o przekształceniu rządu nie dopiero za pośrednictwem radja rzymskiego, lecz, iż już przedtem do Berlina nadeszły dokładne wiadomości o mającej nastąpić ważnej zmianie we Włoszech.

**Poza tem w dzisiejszych sprawozdaniach szwedzkich z Berlina podkreśla się uwagę i spokój, z jakim czynniki stolicy Rzeszy, właściwe dla prasy zagranicznej i dyplomacji, przeprowadzają zwykłą wymianę zdań z przedstawicielami neutralnej zagranicy.**

Od poniedziałku rana rozgłośnie niemieckie we wszystkich audycjach swych kilkakrotnie powtarzały wiadomości z Rzymu, dotyczące zmiany rządu, jaka tam nastąpiła. **Następnie także i dzienniki berlińskie bez wyjątku wszystkie oznajmiły na stronie tytułowej o zajściach we Włoszech.** Opublikowano również odezwy króla i cesarza, jako też i nowego szefa rządu marszałka Badoglio. Ani prasa, ani też rozgłośnie radjowe nie podawały w ciągu poniedziałku żadnego rodzaju komentarzy. W niemieckich kołach politycznych ograniczają się do stwierdzenia, że komunikaty z Rzymu opublikowano wszędzie w Niemczech i że zresztą odczekać trzeba w Berlinie dokładniejszych i szczegółowych wiadomości, zanim będzie można o zmianie rządu wydać sąd w formie konkretnej i sprecyzowanej.

Również popołudniowa prasa w Stambule w sensacyjnej formie opublikowała wiadomości o zmianie rządu w Rzymie, narazie jednakowoż jeszcze bez jakichkolwiek komentarzy. Polityczne koła stolicy tureckiej powstrzymują się narazie od podawania jakichkolwiek komentarzy, oczekując na dalszy rozwój wypadków. Opór na Sycylji pozwala na postawienie wniosku, iż Włochy również pod nowym rządem nie myślą o tem, by kraj odstąpić przeciwnikowi bez walki i bezwarunkowo. Kilkakrotnie wysuwa się na czoło zdanie z proklamacji Badoglio, iż wojna toczy się dalej.

## Sytuacja bojowa na Sycylji.

**Berlin,** 27 lipca. W dniu 24 lipca punkt ciężkości ataków aljanckich na Sycylji przesunął się na północne skrzydło niemiecko-włoskiej linji oporu. Podobnie jak poprzedniego dnia Anglicy wskutek dotkliwych strat byli zmuszeni przerwać swoje bezskuteczne wypady w rejonie na południe i południowy-zachód od Katanji, tak i obecnie północni Amerykanie stojący w okolicy na północ i północny-zachód od Enna, byli zmuszeni skutecznym ogniem formacyj artylerji niemieckiej do przejściowego cofnięcia się.

Wypełniwszy jednak swoje ciężko przerzedzone w dotychczasowych walkach formacje świeżemi siłami piechoty i czołgów, Amerykanie uszykowali się w rejonie na wschód od Palermo do nowych ataków. Posuwające się ku wschodowi dywizje amerykańskie zostały wsparte od strony morza przez ciężką artylerję marynarki, jednak w planowo opróżnionym i ciężkim do przejścia terenie dla większych jednostek wojskowych naskutek wysadzeń i ustawienia zapór minowych, posuwali się naprzód bardzo powoli. Pozatem dotychczasowe ciężkie straty uczyniły Amerykanów bardzo ostrożnymi, tak że tylko z wahaniem wysuwali oni przednie straże. Pomiędzy wysuwającemi się naprzód przedniemi strażami amerykańskiemi, a niemiecko-włoskiemi ubezpieczeniami, które stawiły im opór w odpowiednich punktach terenowych nagłym ogniem i niespodziewanemi wypadami, wywiązały się na przedpolu niemiecko-włoskich linij obronnych walki obfitujące w straty dla Amerykanów. Wpłynęło to na zahamowanie postępu sił aljanckich, które nie zdołały dotychczas nawiązać czucia z nowemi głównemi pozycjami obronnemi.

## W Hamburgu uszkodzono ciężko wszystkie szpitale.

**Hamburg,** 27 lipca. W czasie ciężkiego ataku terorystycznego Anglików na dzielnice mieszkaniowe w Hamburgu w nocy na niedzielę, ciężkiego uszkodzenia doznały wszystkie hamburskie szpitale. Stary, sędziwy kościół św. Mikołaja, budowla gotycka, zupełnie się spalił, doszczętnie zniszczony jest kościół św. Jerzego.

## Produkcja gumy surowej spadła u aljantów na 10 proc.

**Madryt,** 27 lipca. Szybka i niespodziana utrata kolonji wschodnio-indyjskich, produkujących kauczuk, była ciężkim ciosem dla aljantów. Amerykańskie czasopismo „Business Week“ opublikowało niedawno temu ciekawe zestawienie, dotyczące podziału produkcji najważniejszych surowców od roku 1938. Wynika z niego, że aljanci posiadali w swem ręku w roku 1938 prawie 100 procent produkcji gumy surowej: w końcu roku 1942 ilość ta zmniejszyła się do zaledwie 10 procent.

# Dalsze bezskuteczne próby przełamania się bolszewików.

**Berlin, 27 lipca. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 26 lipca:**

**Bolszewicy kontynuowali również wczoraj swe bezskuteczne próby przełamania się przez niemieckie pozycje obronne na przyczółku mostowym rzeki Kubań, w rejonie Orła i na południe od jeziora Ładoga. Na całym południowym odcinku od morza Azowskiego do Biełgorodu ataki ich znacznie osłabły w stosunku do dni poprzednich naskutek dotychczasowych strat.**

**W szczególności komunikuje się co następuje: Na przyczółku mostowym rzeki Kubań powstrzymano w kontrataku, bądź też rozbito już na pozycji przygotowawczej lokalne ataki, dokonane po części przy silnem wsparciu artyleryjskiem oraz samolotów bojowych. W rejonie bojowym około Orła bolszewicy ponowili również wczoraj swe bezskuteczne próby przełamania się przy użyciu znacznych sił piechoty i czołgów na południe, południowy wschód i północ od miasta. Odparto ich w ciężkich walkach po części w walce wręcz przy silnem wsparciu lotnictwa i przy niszczeniu licznych czołgów. W kilku miejscach wojska niemieckie przystąpiły do kontrataku i odrzuciły nieprzyjaciela.**

**Powtarzane silne ataki w rejonie na południe od jeziora Ładoga odparto wśród wysokich strat nieprzyjaciela. — Jeden bataljon sowiecki, który włamał się do naszych stanowisk, zniesiono zupełnie w przeciwuderzeniu. Łącznie zniszczono wczoraj 130 czołgów sowieckich.**

**Na morzu Czarnem lekkie jednostki niemieckiej marynarki wojennej zaatakowały punkty wylądowania i urządzenia załadowcze bolszewików oraz zatopiły dwa statki zaopatrzeniowe o łącznej pojemności 800 brt.**

**Na Sycylji wojska niemieckie i włoskie odparły kilka ataków nieprzyjacielskich, wspartych czołgami, a skierowanych przeciwko północnemu i środkowemu odcinkowi frontu.**

**Na wodach pod Syrakuzami niemieckie samoloty bojowe zatopiły trzy nieprzyjacielskie statki handlowe o łącznej pojemności 20.000 brt. i ciężko uszkodziły 14 dalszych transportowców.**

**Nieprzyjacielskie formacje lotnicze wykonały nowe ciężkie ataki terorystyczne na miasta niemieckie. W dniu wczorajszym zaatakowano Hamburg i Kiel, jakoteż kilka miejscowości w północno-niemieckim rejonie wybrzeża i na okupowanych terenach zachodnich. W ciągu ubiegłej nocy bombardowano ponownie miasto Essen. Powstały przytem znowu ciężkie straty wśród ludności i silne spustoszenie w dzielnicach mieszkalnych zaatakowanych miast. Siły obrony przeciwlotniczej zestrzeliły z pośród brytyjsko-północno-amerykańskich atakujących formacyj 61 samolotów. Pięć własnych samolotów myśliwskich zaginęło.**

**Formacja ciężkich niemieckich samolotów bojowych zwalczała w nocy na 26 lipca miasto i port Hull bombami wszystkich kalibrów. Trzy samoloty nie powróciły.**

**Podczas potyczek niemieckich bojowych jednostek ubezpieczających z brytyjskiemi ścigaczami, o których zakomunikowano wczoraj, zwiększyły się jeszcze nasze sukcesy. Nieprzyjaciel stracił łącznie dwa ścigacze, a na dwóch dalszych wzniecono pociskami pożar.**

# Dalsze ciężkie ataki na punkty oparcia Stanów Zjednoczonych w Chinach czungkińskich.

### Sukcesy samolotów japońskich w walce z konwojami aljanckiemi na Pacyfiku.

**Tokio,** 27 lipca. **Główna kwatera cesarska donosi w poniedziałek o nowych ciężkich atakach japońskiej broni lotniczej w Chinach przeciwko północno-amerykańskim punktom oparcia.**

Zaatakowano w trzech po sobie następujących dniach od 23 do 25 lipca punkty oparcia w Hengyang, Linglin, Packing, Cziczciang i Kienu, przyczem wyrządzono ciężkie szkody w urządzeniach tamtejszej broni lotniczej. Oprócz tego strącono w walkach powietrznych ponad Hengyang, Linglin i Kweilin 26 nieprzyjacielskich maszyn przy stracie ośmiu japońskich samolotów.

Hydroplany japońskie, według komunikatu frontowego, zaatakowały w dniu 23 lipca w godzinach porannych konwój aljancki w chwili, gdy zamierzał wysadzić wojska w zatoce Kula na północny zachód od wyspy Nowa Georgia. Pomimo silnej akcji obronnej ciężko uszkodzono przytem jeden aljancki kontrtorpedowiec i jeden transportowiec. Następnej nocy japońskie samoloty wywiadowcze odkryły na północ od wyspy Gizo, na południowy zachód od Kulambangra flotylę aljanckich torpedowców. Niezwłocznie wystartowały hydroplany do ataku. Dzięki dobrej widoczności piloci japońscy zdołali celnemi bombami zatopić trzy torpedowce.

## Włoski komunikat wojenny.

**Rzym,** 27 lipca. Włoski komunikat wojenny z poniedziałku dnia 26 lipca brzmi:

Na Sycylji odparto nieprzyjacielskie ataki wspierane czołgami na środkowym odcinku frontu. Na północnem skrzydle nieprzyjaciel utrzymuje nadal swój gwałtowny nacisk. W porcie Syrakuz niemieckie samoloty bojowe zatopiły trzy parowce o łącznej pojemności 20.000 brt. i uszkodziły 14 parowców o łącznej pojemności 61.000 brt. Nad wyspą lotnictwo mocarstw osi zestrzeliło trzy samoloty, a dwa strąciła naziemna obrona przeciwlotnicza.

W ciągu dwóch ostatnich dni jednostki floty przydzielone do ochrony konwojów zestrzeliły w przebiegu ataków na nasze konwoje 19 samolotów. Trzy ścigacze łodzi podwodnych pod dowództwem kapitana marynarki Giuglio Pelli z Honassola (Spezia) zatopiły w północnej części morza Tyreńskiego jedną nieprzyjacielską łódź podwodną.

## Meksyk modli się za ofiary teroru na Rzym.

**Madryt,** 27 lipca. Jak donoszą z Mexico City, zbombardowanie Rzymu wywołało niesłychane oburzenie pośród katolickiej ludności Meksyku. We wszystkich świątyniach odprawiono modły o ochronę Miasta Świętego. — Arcybiskup Luis Maria Martinez, kardynał-prymas Meksyku, wystosował depeszę protestującą do Roosevelta, w której wzywa prezydenta Stanów Zjednoczonych, by nie powtórzyły się już ataki na Rzym.

## Powódź zniszczyła 70 wsi hinduskich.

**Bangkok,** 27 lipca. W obwodzie Burdwan, w prowincji bengalskiej, powodzie wskutek wystąpienia z brzegów rzeki Damadar zniszczyły 70 wsi. — Powstały znaczne straty materjalne.

## Hiszpanja uroczyście obchodziła dzień swego patrona.

**Madryt,** 27 lipca. **W tradycyjny sposób obchodził naród hiszpański w niedzielę dzień swego patrona, św. Jakóba.** W kościele św. Franciszka w Madrycie odbyło się nabożeństwo, w którem udział wziął także minister spraw wewnętrznych. Szczególnego znaczenia nabyła uroczystość dnia tego w znanem mieście pielgrzymek Santiago de Compostella, gdzie święcono 600-letnią rocznicę owego dnia, kiedy król Filip IV ustanowił tak zwaną ofiarę Jakóba, która stała się obchodem tradycyjnym. Z upoważnienia hiszpańskiego szefa państwa złożył w ramach nabożeństwa kościelnego historyczną ofiarę Filipa IV admirał Francesco Moreno Fernandez, dowódca marynarki z El Ferrol del Caudillo. Ofiara ta składała się z 1000 skudów złotych starej monety hiszpańskiej. Po sumie, celebrowanej przez arcybiskupa Santiago de Compostella, admirał Moreno, argentyński ambasador i liczne czołowe osobistości partji i siły zbrojnej wzięły udział w uroczystej procesji.

W Saragossie w czasie uroczystości urządzonej przez jeden z tamtejszych pułków kawaleryjskich, dokonano odsłonięcia tablicy pamiątkowej na cześć ochotników, którzy stawili się w dniu 18 lipca 1936 r. na wezwanie generała Franco, aby podjąć walkę przeciwko komunizmowi.

# W kilku wierszach.

Nowy ambasador niemiecki w Chinach, dr. Ernst Woermann, przybył w niedzielę do Szanghaju.

*

Parlament irański odbył w niedzielę w obecności premiera 3-godzinne tajne posiedzenie, na którem — jak podała rozgłośnia w Teheranie — omawiano sytuację polityczną.

*

W ramach wielkiej manifestacji jednostek Falangi w Tarragonie i sąsiednich prowincjach, odsłonięto w niedzielę w Tarragonie mauzoleum ku czci bohaterów, poległych w czasie wojny domowej dla Hiszpanji narodowej.

*

Tegoroczne zbiory pszenicy we Francji, według dotychczasowych ostrożnych szacowań, wynosić będą 6.5 miljonów ton wobec 5.4 miljonów ton w roku ub.

*

Generał Kiso będący generalnym gubernatorem na Korei, świętował w sobotę męską młodzież Korei, ściągniętą po raz pierwszy do służby wojskowej.

*

Od kilku dni bawi w Londynie generał Giraud, który, jak wiadomo, był poprzednio w Stanach Zjedn. a następnie bawił krótko w Kanadzie.

*

W Hawannie przedstawiciel dyplomatyczny Dmitrij Zaikin otworzył własne poselstwo sowieckie. Dotychczas ambasador sowiecki w Waszyngtonie był również akredytowany przy rządzie kubańskim.

*

Premjer prof. Filoff przybył w niedzielę w towarzystwie ministra kolei Radosławowa do Warny.

*

Sekretarz stanu Morgenthau zapowiedział, iż trzecia amerykańska pożyczka wojenna, opiewająca na sumę emisyjną 15 miljardów dolarów, nałożona zostanie w dniu 9 września.

*

Rząd meksykański postanowił nałożyć pożyczkę wewnętrzną w wysokości 200 miljonów pesetów meksykańskich.

## Cztery lata wojny na morzu zdziesiątkowały ang. flotę handl.

**Genewa,** 27 lipca. **W pewnym artykule dziennika „Daily Sketch" stwierdza Sir Archibald Hurd, omawiając położenie żeglugi handlowej Anglji, że Anglja przestała już być „jądrem świata".**

Pisze on, że w angielskiej żegludze handlowej panują istotne stosunki chaotyczne. O jakimkolwiek prywatnym przemyśle żeglugi nie może być żadnej mowy, Anglja bowiem, z wyjątkiem małej liczby statków, straciła swój przedwojenny tonaż handlowy wskutek akcji nieprzyjacielskiej. Pewien właściciel przedsiębiorstwa żeglugi, osobiście znany autorowi artykułu, stracił z siedmiu swych statków dotychczas sześć, inny zaś ze sześciu statków pięć, a pewne wielkie towarzystwo żeglugi z pośród 32 statków straciło 31. Tak wygląda smutny wynik czterech lat wojny na morzu.

# KRONIKA

**LIPIEC 27 Wtorek**

Dziś: Pantaleona
Jutro: Wiktora pap. m.

*

**Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 22.00 do 4.00**

## Przesyłki zbiorowe nadawać w urzędach pocztowych.

**Kraków,** 27 lipca. Niejednokrotnie stwierdzono, że skrzynki pocztowe przeładowane są różnego rodzaju przesyłkami zbiorowemi. Aby temu zapobiec, władze pocztowe zwracają się z apelem do wszystkich instytucyj i przedsiębiorstw, prowadzących liczną korespondencję, aby masowe przesyłki listów i druków nie wrzucały do skrzynek, lecz bezpośrednio nadawały je w odnośnych urzędach.

## Koncert w Starym Teatrze.

**Kraków,** 27 lipca. **Już w najbliższą środę, t. j. 28-go lipca br. o godz. 18.15 odbędzie się w Starym Teatrze koncert fortepianowy, w którym biorą udział dwie utalentowane pianistki, a to Wiktorja Michejda i Krystyna Raesner.**

Na program koncertu składają się: Beethovena: Koncert C-mol, Schumanna: Noweleta D-dur, Chopina: Preludjum Fis-mol i Etuda A-mol op. 25, Ravela: „Gra wody", Liszta: Koncert Es-dur, Chopina: Etuda As-dur op. 25 i Impromptu fantasie, Webera: „Rondo brillante" oraz Iberta: „Mały biały osiołek".

Ten ciekawy koncert niewątpliwie zainteresuje szerokie rzesze miłośników muzyki i umożliwi im przyjemne spędzenie wieczoru.

**Przedsprzedaż biletów odbywa się w kasie Starego Teatru od godz. 10—13 i od 16—18.**

# Czy w Rzeszy można zdawać egzamin rzemieślniczy?

**Kraków,** 27 lipca. **Z różnych stron kraju nadchodzą zapytania, czy osoby wyjeżdżające do Rzeszy na roboty mogą tam poddać się egzaminom rzemieślniczym.**

W związku z powyższem wyjaśnia się, że **ustawodawstwo Rzeszy nie przewiduje możliwości** składania egzaminów czeladniczych i mistrzowskich dla osób pracujących w Rzeszy, lecz pochodzących z innych terenów. Wobec tego **rzemieślnicy, którzy wyjeżdżają do pracy do Niemiec, winni złożyć egzamin czeladniczy w kraju,** jeżeli **spełnili przewidziane prawem warunki, a mianowicie,** jeżeli: przez okres trzech lat pobierali zawodowe wykształcenie celem złożenia fachowego egzaminu rzemieślniczego, posiadają umowę o naukę zarejestrowaną przez Okręgowy Wydział Rzemieślniczy oraz ukończyli naukę w publicznej, dokształcającej szkole zawodowej. Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi się do Okręgowego Wydziału Rzemieślniczego za pośrednictwem Wydziału Powiatowego.

Na marginesie poruszonej sprawy należy dodać, iż władze zajmujące się sprawą zatrudnienia, a zwłaszcza Urzędy Pracy, otrzymały polecenie, aby młodocianym odbywającym prawidłową naukę rzemiosła, dano możność ukończenia jej bez przeszkód. **W związku z powyższem uczniowie, którym wyznaczono termin wyjazdu, mogą natychmiast zwrócić się do Urzędu Pracy i Pow. Wydz. Rzem. z prośbą o przedłużenie terminu wyjazdu na okres późniejszy.**

## XII Koncert symfoniczny.

*Kraków,* 27 lipca. Ostatni przedwakacyjny Koncert symfoniczny. Sala, jak zwykle, wypełniona po brzegi. Stali bywalcy koncertowi załaknęli zapewne kilku trwalszych witaminowych przeżyć estetycznych, któreby w głębinach duszy osiadły — tętniły — żyły. Na te kilka tygodni, które z poważniejszych wrażeń muzycznych mogą być wyjałowione. Tak już się jakoś ludzie z temi koncertami zżyli, że omal regularnie co dwa tygodnie w szarugę życia muzycznego wpadało kilka, czasem cały pęk jaśniejszych promieni, zawsze lśniących, niejednokrotnie prawdziwie złotych. Życie otrzymywało pewną dozę impulsów wartościowych, pewne kwantum słodyczy wewnętrznej, ożywczo we krwi pulsującej, pewien hart.

Ostatni akord przedferyjny musiał być silniejszy od poprzedzających, musiał być wspanialszy w swej błyskotliwej okazałości, musiał, jednem słowem, być czemś niezwykłem. O to postarał się ten subtelny znawca psychiki muzycznej, dyrygent Erb i wszechwładna wykonawczyni i wcielająca w rzeczywistość jego myśli i zamierzenia muzyczne, przez wielkie O pisana — Orkiestra. Erb wiedział doskonale, co na taki finał przeznaczyć. Wybrał wspaniałą muzycznie symfonię C-moll (op. 68) Brahmsa. Wybrał z subtelnym rozmysłem i wypraktykowaną świadomością. Widać z rozkoszowania się dyrygenckiego, że ta symfonja jest bardzo bliską jego sercu. Zna jej przecież doskonale każdy takt, każdą frazę, wie czego precyzja wykonawcza wymaga. Opanował dość muzycznie skomplikowaną symfonię pamięciowo, by żadna nie zaistniała przeszkoda dobycia z niej największej ilości walorów muzycznych i rzucenia ich w całej mocy i jasności w duszę słuchaczy. W opracowanie jej włożył dużo intensywnej pracy i ciepła, nic więc dziwnego — a i odpowiadała w zupełności nuansom jego talentu dyrygenckiego — że zabłysnęła wspaniałą smugą lśnień diamentowych.

Orkiestra rzuciła wszystkie swoje utajone moce, wszelkie arkana, cały trud i wysiłek i moc ducha na szalę, by tę ostatnią przedferyjną batalję muzyczną wygrać na całej linji. I przyznać musimy z zupełną bezstronnością i z triumfem, że batalję na całej linji wygrała. I jeszcze raz wygrała. Oznaką niezwykłego sukcesu — te długotrwałe o maksymalnej dynamice niemilknące salwy braw, wołania o bis. Bo orkiestra istotnie grała wspaniale, zdobywając się na momenty przesubtelne w odtworzeniu czy też frapujące mocą dynamiki. To wstępne Un poco sostenuto z prześlicznym i przesubtelnym, które nie zawsze się udaje, pianissimo — utkwi zapewne w pamięci na dłuższy istotnie czas. A końcowe Adagio z finalnym Allegro, omal bez końca czerpiące życiorodne soki, wykonane z brawurą i precyzją odtwórczą, każe uderzyć w majorowe tony pochwały.

Symfonja Brahmsa godnym akordem kończyła działalność koncertową orkiestry filharmonicznej. Był to w całym programie jedyny w całej rozciągłości utwór symfoniczny. Zresztą wystarczał. Ogniskował w sobie wszystkie walory, tak, że nic więcej przyczyniać nie trzeba było. Wypełnił całą drugą część programu. Pierwsza część natomiast miała charakter operowy. Uwertura G. Verdiego do opery „Potęga przeznaczenia", zawsze pełna emocyj i perełek piękna, odegrana z dużem wczuciem się i zrozumieniem, wprowadziła w doskonały sposób nastrój operowy, bez którego arje operowe czułyby się nieco nieswojo. Po tej trafnej introdukcji zaprezentował się Wolak Antoni, baryton w roli śpiewaka operowego na większą skalę. O Wolaku w muzycznej prasie krakowskiej pisze się ostatniemi czasy coraz więcej dzięki jego coraz to nowym występom — nie tak dawno śpiewał w Pajacach rolę Silvia — pozwalającym coraz głębiej wniknąć w subtelności jego talentu: Śpiewał arję Simon'a Magus'a z opery A. Boito „Neron", arję Hrabiego de Luna z Verdiego „Trubadura" i strofy Torreadora z Bizeta Carmen. Barytonowy głos Wolaka o dość silnem brzmieniu czy mocy, z miłem zwłaszcza w partjach o wyraźnym charakterze lirycznym zabarwieniem, dość wyraźnej i czystej dykcji, dzięki ustawicznej pracy staje się coraz giętszym, podatniejszym instrumentem. Arja z Trubadura wypadła doskonale, powiedziałbym najlepiej. Strofy Torreadora wzniecały znaczny entuzjazm audytorium, zwłaszcza finał, i zmusiły śpiewaka do bisowania. Wolak z sukcesu odniesionego może być zadowolony i wykazał, że rozporządza walorami do sprezentowania się w roli poważniejszej — w operze.

**(Zet).**

## Kronika żałobna.

**Kraków,** 27 lipca. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: **Marja Kogut,** lat 78, wdowa po konduktorze kolej.; **Karolina Zając,** lat 75, emer.; **Marja Zinzinger,** lat 78, wdowa po notarjuszu; **Leszek Karcz,** urodz. w 1942 r.; **Walerja Styczeń,** lat 67, wdowa po art.-rzeźbiarzu; **Irena Karpińska,** lat 26; **Rudolf Kletschka,** lat 67, emer. kolejowy; **Christo Boneff-Kntaff,** lat 76, art. malarz; **Krystyna Halabry,** lat 19, uczennica.

**W KAWIARNI „PANI"** odbędzie się we środę dnia 28 bm., o godz. 17.30 koncert p. Olgi Jüttner, przy akompanjamencie p. prof. Leniczowskiego.

**ZATRULI SIĘ SAMOGONEM.** Stanisława Kostecka z Częstochowy kupiła na rynku litr samogonu i podała go po obiedzie domownikom. Po wypiciu, wszystkie osoby zachorowały, zdradzając objawy zatrucia. Przybyły lekarz skierował chorych do szpitala.

## ANEGDOTY.

### Znawca grafologji.

(ap) Balzak uważał się za świetnego znawcę pisma. Pewna dama przyniosła mu raz zapisany zeszyt szkolny, mówiąc:

— Niech mi pan powie, drogi mistrzu, jaka przyszłość czeka to dziecko?

Balzak starannie ogląda zeszyt i marszczy brwi.

— Czy pani jest matką tego dziecka, a może krewną?

— Nic podobnego!

— Wobec tego powiem pani całą prawdę. To dziecko jest lekkomyślne i ograniczone. Nic z niego nie będzie.

Wówczas dama roześmiała się, mówiąc:

— Ależ, mistrzu, czyż nie poznaje pan swego pisma? Toż to jeden z pańskich szkolnych zeszytów...

### Nie ma się czem martwić.

(ap) Pewien stary mnich zgłosił się raz na audjencję u papieża Lambertiniego, a stanąwszy przed nim począł wzdychać i szlochać.

— Cóż powiesz, wielebny ojcze? — zapytał Benedykt XIV.

— Wasza świątobliwość — rzecze na to mnich — głos z nieba objawił mi, że urodził się Antychryst.

— Nie może być! A w jakim wieku jest ów Antychryst?

— Ma cztery i pół roku.

— Ach tak — odpowiedział. — Więc poco ja się mam tem martwić? Niech sobie włosy z głowy wyrywa mój następca.

### Jak się witają?

(ap) U murzynów afrykańskich plemienia Wakinga istnieje zwyczaj, że na powitanie stary nawet ojciec całuje syna w rękę.

Murzyni plemienia Wasafna witają się w ten sposób, że klękają naprzeciw siebie na jedno kolano i klaszczą przytem w ręce.



S. † P.

**WALERIA z Kuców**

**HYMCZAKOWA**

**emer. nauczycielka szk. pow.**

po długich, a ciężkich cierpieniach, zaopatrzona Św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 25. VII. 1943. Pogrzeb odbył się dnia 27. VII. br. o godz. 11-tej przed poł. z Kaplicy pogrzebowej na Cmentarzu Rakowickim, oczem zawiadamiają Krewnych i Znajomych stroskany

**Mąż, Dzieci i Rodzina.**

**PODZIĘKOWANIE.**

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę i wzięli udział w pogrzebie śp. **STANISŁAWA GRZESIAKA** składamy serdeczne „Bóg zapłać".

**Żona z córką**

## Wolne posady

**Poszukuję** osoby do 2 dzieci, mającej się na wychowaniu niemowlęcia. Kraków, Zielona 15/6, od 2—4.

**Ekspedjsatka** sprytna, inteligentna, z niemieckim, potrzebna od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5694".

**Posłaniec** młodszy, ze znajomością języka niemieckiego, potrzebny zaraz. Zgoszenia: Kraków, Wielopole 1 u Informatora. 7880k

**Do** chorej staruszki na wieś poszukuję pani, któraby się zdecydowała opiekować. — Zgłoszenia: Kraków, Kołetek 6/3, od 12—13.

**Młoda,** inteligentna dziewczyna do smodzielnego prowadzenia wytwornego gospod. dom. jednej osoby, poszukiwana od 15 sierpnia. Posada stała i przyjemna. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6730".

**Dochodząca** ze znajomością języka niemieckiego, na cały dzień do dwojga osób poszukiwana. Całodzienne utrzymanie i dobra płaca. Zgłoszenia osobiste po południu Kraków, Brombergertrasse (Urzędnicza) 43/4. 6768

**Poszukuje się** 1 kucharzi, która samodzielnie potrafi gotować w kotłach i 4 pomocniczek kuchennych. Płaca według taryfy i utrzymanie. Zgłoszenia: Krakau, Nürnbergstrasse (Juljusza Lea) 65.

**Od** 15. VIII. przyjmę na posadę sklepową, zdolną siłę o miłej powierzchowności. Najchętniej 25—35 lat. Praktyka sklepowa lub biurowa pożądana. Bliższe informacje tel. 114-14 godz. 13—15. Zgłoszenia osobiste 9—13. 5924

**Dziewczynki,** koło 14 lat, poszukuję do pomocy domowej. Kraków, Zwierzyniecka 11/10. 5983

**Fryzjer,** fryzjerka, potrzebni zaraz, posada stała. Mazana Dolna, Stożek Władysław. 6553

**Maszynistka** biegle pisząca na maszynie. Warunek język niemiecki w słowie i piśmie potrzebna. Kalwaria Werkstätten, Kraków, Adolf Hitlerplatz 14. 6638

**Kucharka** do restauracji potrzebna od 1 sierpnia. Zgłoszenia: Restauracja koło przystanku kolejowego — Płokocim, H. Bodzioch.

**Na** praktykę hodowli i tresury psów — przyjmiemy miłośników zwierząt. Hodowla psów „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1. 7331k

**Zarząd** Miejski w Dębicy przyjmie natychmiast ogrodnika. Warunki przyjęcia i wynagrodzenie według umowy. 7526k

**Mechanik** do reperacji maszyn biurowych potrzebny. Zgł.: F-a Block-Brun S. A., Kraków, św. Jana 18.

**Retuszer** zdolny, szybki, potrzebny natychmiast. Podać warunki i próbny retusz. A. Kukulski, Jasło — Igielna. 7618k

**Drogista** (tka) lub praktykant (tka) drogeryjny, uczciwy, potrzebny zaraz na jednomiesięczne zastępstwo. Zgł. z referencjami kierować: Myślenice, Drogerja. 7622k

**Chemik** do wyrobu esencji do lemonjad, olejków, proszków do pieczywa i barwników poszukiwany. Posada do objęcia zaraz. Zgłosz. kierować należy: „Polarom", Nowy Sącz, skrytka pocztowa 31. 7638k

**Chopca** na praktykę przyjmie biuro „Eska", Kraków, Zielona 28.

**Przyjmę** montera i dwóch chłopców do nauki w dziale elektrotechnicznym z utrzymaniem lub bez. Zgłoszenia kierować do Firmy „Elektro Werkstätte", Dębica, Bahnstr. 569. 7723k

**Poszukuje** się pierwszorzędnej siły modniarskiej. Całe utrzymanie i wynagrodzenie. Zgłoszenia: Przemyśl, Kazimierzowska 32, p. Kozak

**Stróża** nocnego z dobremi referencjami poszukuje od zaraz Schwefelbad Swoszowice. Zgłosz.: Rats-Stuben, Krakau, Rathausplatz 6.

**Trzech** sprzątaczek poszukuje Stadtkasino. Zgłoszenia: Rats-Stuben, Krakau, Rathausplatz 6. 7713k

**Potrzebna** służąca do wszystkiego z gotowaniem Salon mód Ligia, Kraków, Wielopole 14. 6368

**Samodzielna,** inteligentna gosposia potrzebna. Zgł.: Kraków, Stradom 25, m. 4, w g. 8—12 i 19—20.

**Panienki** 15—17 lat, znające początki szycia, przyjmę zaraz do praktyki kuśnierskiej za wynagrodzeniem. Kraków, Karmelicka 40/8.

**Kartografowie.** Poszukujemy kilku pierwszorzędnych rysowników map, planów itd. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6497".

**Fryzjera** damsko-męskiego poszukuję. Zgłosz.: Kraków, Zwierzyniecka 84. 6539

**Stałącą** z gotowaniem, solidną przyjmę zaraz. Zgłoszenia: Kraków, Grodzka 59, Hala Meblowa.

**Poszukujemy** możliwie od zaraz 1 dysponenta i 1 ekspedjenta, władającego językiem niem. i polskim. Stoeger & Co Spedition, Krakau, Burgstrasse 36. 6568

**Robotnice** i robotnicy natychmiast potrzebni do mleczarni. Zgłoszenia: Krakauer Milchversorgung, Kraków, Szlak 26. 7878k

## Posad poszukują

**Kobieta** starsza, najwyższej kultury, reprezentatywna, zdrowa, dobra, pracowita, mówiąca obcymi językami, szuka pracy. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6259".

**Polka** kulturalna, wiek średni, bezwzględnie uczciwa, zajmie się z całem poświęceniem domem samotnej osoby. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7626k".

**Technik** budowlany, młody, 4-letnia praktyka, znajomość spraw administracyjno-gospodarczych, dobre kreślenie, oraz częściowo projektowanie, szuka pracy. Oferty „3868" Atlas, Warszawa, Jerozolimskie 32

**Kreślarz** architektoniczno-budowlany, wprawa czystość, szybkość, precyzja, szuka pracy. — Oferty „3670" Atlas, Warszawa, Jerozolimskie 32. 7700k

**Poprowadzę** ładnie, mile, uczciwie, czysto, gospodarstwo domowe (wiejskie) panu — pani. Dobra znajomość kuchni, mam dobrą prezencję, wykształcenie, takt lat 39. Zgłoszenia: „Nadzieja" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46 77005k

**Wychowawczyni**-naucz., dobra praktyka, pocz. niemieckiego, gry fortepianowej, plastyki rytm. szuka posady, najchętniej na wsi. Miniewska, Bochnia, Krakowska 24.

**Biegła** maszynistka polsko-niemiecka, znająca wszelkie prace biurowe, registraturę, szuka posady. Sroczyńska, Nowy Sącz, Krakowska 17. 7718k

**Szofer-mechanik,** prawo jazdy I i II klasy, zna język niemiecki, szuka posady od zaraz. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6298".

## Kupno

**Srebro** kupuję w łomie i fasonie, płacę najwyższe ceny. Firma Gajewski, Kraków, Starowiślna 26.

**Kilimy,** dywany kupuje i sprzedaje. Kraków, Długa 28, sklep.

**Szpica** białego, rasowego, kilkomiesięcznego, kupię. Zgł.: Agencja, Kraków, Sienna 12 pod Z. B.

**Kupujemy** zniszczone peleryny deszczowe: Kraków, Retoryka 13b, m. 8, od 19—20. 7885k

**Gierdziejewski:** „Kurs odlewnictwa" tom II albo całość, Trzaski Ewert Michalski „Mechanik" tom III albo całość, Pietraszkiewicz: „Tokarki kołowe i praca na nich" oraz „Fryzarka uniwersalna i praca na niej", Rotscher: „Die Maschinenelemente" tom II albo całość, Herzberg: „Obrabiarki i narzędzia do metali" I i II część albo całość, Möser: „Układ żelazo-węgiel", kupię. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6757".

**Dywany,** obrazy. Kupno, sprzedaż, ocena: Kraków, Florjańska 8.

**Kupię** rower dobry, nawet bez rejestracji. Zgł.: Hupczyc, Kraków, Jagiellońska 7, pod „Rower".

**Szkielet** składaka „Piast", ewent. kompletny składak oraz sprzęt turystyki wodnej kupię. Zgłoszenia: Kraków tel. 105-34. 4253

**Obraz** sprzedasz najkorzystniej: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9.

**Koncesjonowany** sklep używanej garderoby i bielizny kupuje i sprzedaje za gotówkę: Kraków, Pierackiego 4. 5293

**Kupuję** używane maszynki do mięsa i części: Szlifiernia, Kraków, Dietlowska 46, Myszkowski. 5228

**Pianino** lub fortepian kupię. Pośrednikowi 10% od ceny kupna Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20. 5232

**Natychmiast** można sprzedać futro męskie, ubrania, dywany, obrazy, patefony, spodnie, płaszcze, lisy przez Komis, Kraków, Grodzka 59.

**Kupujemy** ubrania, płaszcze, suknie, futra, lisy, dywany, kilimy, porcelanę, kryształy, obrazy, maszyny do pisania, aparaty fotograficzne, patefony i inne rzeczy: Komis, Kraków, Plac Dominikański 4. 5529

**Poszukujemy** wszelkiej garderoby, futer, lisów srebrnych, niebieskich, bławów, dywanów, kilimów, chodników, maszyn „Singera", maszyn pisarskich, patefonów, płyt, srebra, platerów, porcelany, kryształów, fotoaparatów, waliz, teczek, bielizny, pościeli: „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9. 5816

**Obrazy.** Kupno — sprzedaż, fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 6, Salon Obrazów. 5901

**Ubrań,** kostjumów damskich do sprzedaży poszukujemy. Zaliczki kupno: Komis, Adolf Hitler-Platz 12, w podworcu, Kraków. 5902

**Kupimy:** suknie letnie, kostjumy, ubrania, trencze: Komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podworcu

**Najszybciej** sprzedasz wszelką garderobę przez Komis, — Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podworcu

**Pióra** wieczne poszukiwane. Komis, Starowiślna 18. Kraków.

**Blitza** — Nowoczesne leczenie przyrodnicze, 2 tomy, kupię. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr 7457k"

**Obrazy, antyki, dywany** — kupno, sprzedaż — ocena: „Phryne", Kraków, Sławkowska 6. 5818k

**Foto-aparaty** 10×15, oraz małoobrazkowe, statywy, kasety, objektywy, puszkę Coreks 6×9 i Lejcę szukam dla klijenta, Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna Nr. 47. 7509k

**Zegarki** na rękę, damskie i męskie, papierośnice, lornetkę polową, poszukuję dla klijenta, Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna Nr. 47. 7510k

**Numerator,** maszynę do pisania i patefon walizkowy, poszukiwany dla klijenta. Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna 47. 7511k

**Zakopane.** Kupię spodnie pumpy, pióro „Pelikan", fotel głęboki, wygodny. Zgł.: Zakopane, Ajencja Siemianowskiego, „Nr. 1032".

**Kupuję** używaną garderobę: Kraków, Bracka 10/7, oficyna. 4357

**Kupuje** obrazy znanych artystów polskich — płaci solidnie: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. 5177

**Sypialnie,** jadalnie, pokoje kombinowane, różne meble używane kupuje gotówkowo Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59. 5224

**Książki** kupujemy, szczególnie encyklopedje, wydawnictwa ozdobne, wielotomowe, wszystkie wydawnictwa Trzaski itp.: Księgarnia Stefana Kamińskiego, Kraków, Karmelicka 29, tel. 141-34 i Krakowska 18, tel. 114-38.

**Pianino** lub fortepian krótki, kupię. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5425", lub tel. 116-36 między 13—16 i od 20-tej.

**Srebro** połamane lub fasonowe kupuję, płacę najwyższe ceny. Gajewski, Kraków, Strowiślna 20, sklep zegarmistrzowski. 6333

**Ubrania** oraz oddzielnie spodnie i marynarki, suknie, płaszcze męskie i damskie oraz kostjumy kupuje za gotówkę: Skup i Sprzedaż Używanej Odzieży, Kraków, Plac Dominikański 1, tel. 114-28. 5204

## Sprzedaż

**„Maszynę"** do szycia, ładną, tanio sprzedam. Kraków, Bożego Ciała 31/7. 6518

Firma **St. Chwilkowski,** Zakład zegarmistrzowski pod Arkadami, Kraków, Krakowska 1 — poleca: biżuterję, wyroby srebrne i różne praktyczne upominki, oraz wykonuje wszelkie naprawy zegarków.

**Harmonia** „Cav Soprani", 120 basów 8 registry, 4-chórowa, okazyjnie do sprzedania. Kraków, Botaniczna 6/14. 6825

**Wózek** głęboki Konkon sportowy, autko, wyprawkę dziec., garniturki, płaszczyki, sukieneczki, sprzedam tanio. Kraków, Zyblikiewicza 5/46.

**Tapczan,** porcelana wykwintna (6 osób), oraz na kawę i mokkę, obrazy, słoje różne, karnisze, szokker, talerze wybrakowane, sprzedam. Kraków, Starowiślna 29, m. 38. 6718

**Saksafon**-alt f-my „Kohlert" okazyjnie do sprzedania. Zgł.: Cz. Olszewski, Wieliczka, ul. Górska 12

**Do** sprzedania 2 kozy mleczne. Prądnik Czerwony, Górka Nowa 57.

**Tapczan** jednoosobowy, ubranie popielate, sukienki, zegarek, kapelusz męski, okazyjnie sprzedam. Kraków, Szlak 17/5, II. p. 6719

**Maszynę** Singera sprzedam tanio, piękny mebel nowoczesny i mało używana. Kraków-Podgórze, ul. św. Benedykta 14, parter, róg ul. Rękawki. 6765

**Futro** męskie nutrje, kołnierz wydra, perskie, lisa srebrnego i jesionkę męską, sprzedam. Kraków, Długa 49/2. 6766

**Sprzedam** lub zamienię rower dziecięcy „Rybowski" na duży, oraz wózek na kołach pompowanych do 300 kg. Kraków, ul. Puławskiego 13/1. 6767

**Futro** (błam) z tchórzy — okazja, tanio! Wiadomość: Kraków, św. Jana 13, m. 28. 6855

**Sprzedam płaszcz biały,** wełniany z toczkiem, oraz czarny płaszcz wełniany. Oglądać można od 11—3-ciej. Kraków, Czysta 11/1.

**Bernard** 2-letni — piękny okaz, Setter irlandzki, 2 letni, sprzeda Hodowla psów „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1. 7912k

**Futro** źrebce syberyjskie, brązowe, płaszcz zimowy, damski, sprzedam. Kraków, Dietla 83/7.

**Singera** maszynę krytą, nowoczesna, piękną lampę 6 płomienną, sprzedam. Kraków, Krowoderska 39, m. 10. 6420

**Wózek** autko, b. dobry, do sprzedania. — Wiadomość: Kraków, Adolf Hitler-Platz 7/8, II p., od 8—10 i od 4—6-tej. 6576

**Serwis** obiadowy, czeska porcelana, na 12 osób, obraz antyczny z zegarem, lisa czarnego, okazyjnie sprzedam. Kraków, Starowiślna 34/11. 6652

**Korale** sprzedam. Wiadomość: Biuro Ogłoszeń, Kraków, Sienna 12. 6683

**Sprzedam** kilkanaście balonów szklanych w koszach wiklinowych. Wiadomość: Telefon 104-56. 6716

**Motory** prądu zmiennego i stałego, motor 8 KM na naftę sprzedam. Kraków, Stradom 11, „Prąd".

**Maszynę** do szycia krytą i szafkową okazyjnie sprzeda: Bronowice Małe, Aleja Wyspiańskiego 60/6.

**Maszynę** krawiecką ciężką „Singer" okazyjnie sprzeda: Kraków, Kościuszki 35/18. 5439

**Polecamy:** ubrania, płaszcze, futra, lisy, dywany, kilimy, chodniki, kryształy, serwisy obiadowe, maszyny pisarskie, aparaty fotograficzne, patefony, płyty: Komis, Kraków, Plac Dominikański 4.

**Patefon** szwajcarski, marki „Odeon", dwusprężynowy, do sprzedania. Kraków, Siemiradzkiego 17/1.

**Hulajnoga** pompowana, bardzo solidna i ładna, do sprzedania. Kraków, Groble 21, u portjera. 6163

**Dywany** perskie, to nasza specjalność: Komis, Starowiślna 16, Kraków, 6179

**Lampy** elektryczne, armatury oświetleniowe, materjały elektrotechniczne w wielkim wyborze poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35, tel. 167-27. 6335

**Najlepszy** patefon angielski „Columbia", piękny ton, okazyjnie sprzedam. Kraków, Starowiślna 14, m. 5. 6427

**Wózek** dziecięcy, luksusowy, Autko i sportowy Konkon sprzedam. Kraków, św. Sebastjana 16/28, prawa ofic., II p., ganek. 6572

**Dywan** perski „Shiras" 2½×3½ m. używany, do sprzedania pomiędzy 7—8, Kraków, Sołtyka 10/2. 6614

**Łóżeczko** dziecięce, sprzedam. — Kraków, św. Łazarza 9/3. 7702k

**Dwa** antyki (jeden pamiątkowy), sprzedam, lub zamienię. Oferty: Biuro Majewski, Kraków, WW. Świętych 8 pod „Antyki". 7710k

**Wzmacniacze** fabryczne Telefox z gwarancją imienną kupisz w Firmie Kontakt, Kraków, Stradom 18

**Maszynę** do szycia, stan pierwszorzędny, sprzeda: Kraków, Długa 43/4. 4315

**Worki,** torby, ścierki, sienniki poleca „Cerownia worków", Kraków, Zielona 3. 5108

**Obrazy** wybitnych artystów w wielkim wyborze, najprzystępniejsze ceny: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9, Sprzedaż, kupno, ocena 5179

**Obrazy** znanych malarzy polskich sprzeda Komis, Kraków, Plac Dominikański 4. 5205

**Sprzedajemy** tanio używane ubrania, płaszcze, bieliznę pościelową, koce, firanki, kilimy, oraz inne ładne rzeczy: Kraków, św. Krzyża 7, sklep. 5206

**Meble** różne, sypialnie, jadalnie, pokoje kombinowane sprzedaje Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59

**Lisa** platynowego, piękny okaz, sprzedam. Kraków, Długa 14/5.

**Obrazy,** dywany, kilimy, antyki, meble, porcelana. Sprzedaż — kupno, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki", Kraków, Stradom 18, tel. 140-833. 1741k

**Sypialnia** nowoczesna okazyjnie do sprzedania. Kraków, Starowiślna 44, stolarnia. 5247k

**Fortepiany,** pianina sprzedaż, kupno, zamiana: Helena Smolarska, Kraków, Sławkowska 4. 5248k

**Obrazy,** sprzedaż, kupno i ocena: L. Wiadrowski, Kraków, Florjańska 7, w podworcu. 5249k

**Tapczan** podwójny i pojedyńczy, do sprzedania. Kraków, Starowiślna 33/3. 7113k

**Sienniki,** worki, chodniki, płótno krawieckie, oraz drobną galanterję poleca: K. Jamroż, Kraków, Grodzka 28. 7513k

**Wędliniarskie** zaprawy do różnego gatunku kiełbas, jak np. do krakowskiej, serwelatki, metki, kaszanki itd., wyrobu marki „Simplicitas", w oryginalnem fabrycznem opakowaniu, dostarczy na żądanie za zaliczeniem pocztowem Służewska, Składnica Kolonjalna T. Gałozińska, Warszawa, skrytka pocztowa 1099. 7532k

**Fortepiany,** pianina, fisharmonie sprzedaż — kupno — zamiana. Bolonsky, Kraków, Grodzka 40.

**Szczotek** do szorowania z drzewa (ręcznych i na kij), drążków do szczotek, wycieraczek drewnianych składanych, trzepaczek, dostarcza w większej ilości krótkoterminowo Hurtownia szczotek, Krakau, Adolf Hitler-Platz 32/4, I. p., tel. 121-22. 6879k

**Dywany,** obrazy, sprzedaż, kupno, ocena: Kraków, Florjańska 8

**Tapczan** nowoczesny jedno- i dwuosobowy sprzedam: Kraków, Meiselsa 8/4. 6886k

**Welony** i dodatki ślubne. Kraków Starowiślna 37 4083

**Płyty** sprzedam, duży wybór. Kraków, Mogilska 8/6, 14—18.

**„Singera"** maszynę krytą sprzeda: Kraków, Starowiślna 12/5. 5118

**Składak** dwuosobowy i wózek dziecięcy głęboki, sprzedam. Kraków, Orzeszkowej 10/10 od 19.

**Obrazy** — sprzedaż, kupno, ocena: Halina Grzybowska, — Kraków, Zwierzyniecka 14. 6887k

**Bieliznę** pościelową, osobistą męską, damską, kołdrę, mało używane, sprzedam tanio. Kraków, Smoleńsk 16/1a, godz. 11—1, 4—6.

**Wilczur** tresowany na atak, czarno-żółty, 2½-letni. Szkocka terrierka, rodowodowa import., nagrodzona na wystawie psów w Poznaniu dwuletnia. Foxterrier szorstkowłosy 1½ roczny. Jamniczka żółta, dwuletnia. Sprzeda Hodowla psów „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1. 7790k

**Meble** używane (stół, toaleta, kanapa rozkładana, fotele), tanio sprzedam. Kraków, Filarecka 11/2.

**Młyńskie** maszyny, motory gazowe, wszelkie przybory itp. Plany, budowy, remonty: Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35, telefon 102 44. 1324

**Fortepiany,** pianina poleca najtaniej: Świątek, Kraków, Starowiślna 12. 5229

**Pianino,** fortepian najtaniej kupisz w firmie Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20. 5233

**Grodzka 59.** Komis obniżył ceny na ubrania, płaszcze, futra, lisy, patefony, obrazy, dywany, suknie i kostjumy, Kraków, Grodzka 59.

**Tanio** sprzedamy maszynę do pisania i szycia, obrazy, dywany, pelerynkę z rudego i srebrnego lisa, futro damskie: Komis, Kraków, Grodzka 59. 5449

**Sprzedam** kuchnię gazową z piekarnikiem: Kraków, Dajwór 19, — sklep. 5453

**Sypialnię** z bieliźniarką, szafę kombinowaną, szafę trójdzielną sprzeda Magazyn Mebli, Kraków, Kopernika 8. 5454

**Tapczany,** otomany, łóżka polowe, fotel rozkładany sprzeda tapicer, Łuczywo, Adolf Hitler-Platz 9, Kraków, Pasaż Bielaka 5457

**Tapczany,** wielki wybór, sypialnie, jadalnie, gabinety, kuchnie poleca K. i Z. Szczurek, Skład mebli Kraków, Stolarska 7. 5458

**„Singera"** maszynę krytą okazyjnie sprzedam: Kraków, ul. Krakowska 39/36. 5462

**Przybory** szewskie, oraz baty, sznurowadła rzemienne, biczyska, pastę poleca Stanisław Palczewski, Kraków, Długa 67. 5511

**Sprzedam** szafy, łóżka, siatki, kredens pokojowy, obrazy, lustro, fotele, biurka. Kraków, Krakowska 35, sklep mebli. 5524

**Transportowiec** rowerowy, nośność 200 kg, mocny, prawie nieużywany, tanio sprzedam: „Medilabor", Kraków, Jagiellońska 6. 5264

**Patefon** elektryczny, markowy, w szafce, okazyjnie sprzedam: Kraków, Florjańska 15/4, I p.

**Tapczany** dwuosobowe, pojedyncze, materace włosienne sprzedaje Wesołowski, Kraków, św. Marka 16

**Kilimy,** dywany, chodniki, narzuty, linoleum, firanki, kapy, pościel, bielizna najtaniej w „Centrokomisie", Kraków, Grodzka 9.

**Futra,** lisy srebrne, niebieskie, rude, spody futrzane, kołnierze, wszelką garderobę damską, męską, dziecięcą, tanio sprzedaje „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9.

**Srebrne,** platerowe nakrycia stołowe, porcelanę, kryształy, szkło, naczynia kuchenne, gospodarcze, maszyny „Singera", maszyny pisarskie, patefony, płyty, igły, fotoaparaty walizki, teczki, obrazy, antyki okazyjnie sprzedaje: „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9

**Maszynę** do pisania sprzedam. Sklep, Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20/22. 5824

**Obrazy** — sprzedaż, kupno, fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 6, Salon Obrazów. 5895

**Kilimy** 2×3, 2×1,5, o pięknych deseniach, w pierwszorzędnym stanie, dywaniki przed łóżka, koce, walizę skórzaną dużą i małą sprzeda okazyjnie: sklep, Kraków, Krakowska 36. 5925

**Rower** dziecięcy dwukołowy sprzeda firma Wandor Wład., Kraków, ul. Garbarska 4, tel. 124-48.

**Maszynę** krytą „Singera" lub z pudełkiem tańszą, sprzedam. Kraków, Kielecka 30, dzwonek dozorca, przecznica Mogilskiej.

**Polerynka** piękna skunksowa, ubranie prima granat w pasy, futro sealskinowe, wolne, okazyjnie sprzedam. Kraków-Podgórze, ul. Rękawka 25/4, dojazd 3. 6354

**Tapczan** nowoczesny, jednoosobowy, dwuosobowy, szafa trójdzielna i pojedyńcza, 4 krzesła, stół, Kraków, Stradom 13/9. 6419

**Patefon** elektryczny, zmieniacz płyt, płyty piękne, sprzeda Kraków, Wrzesińska 11/14. 6505

**Omega** męski złoty na rękę oraz damski złoty na rękę „Movado", sprzedam. Kraków, Szlak 14/9.

**Maszynę** Singera, krytą, szycia, sprzedam natychmiast tanio, Kraków, Staszica 14/3, przecznica Szlaku. 6567

**„Singera"** maszynę, pierwszorzędna, b. silną i wannę cynkową, sprzedam. Kraków, Estery 3/5.

**Tapczan** do sprzedania. Kraków, Starowiślna 33/3. 7792k

**Kasę** pancerną, sprzedam. D/H. Kowin, Kraków, Augustjańska 5.

**Sklepy,** kramikarze, zabawki tanie, ładne, 100% zarobek, źródło hurtowe. Dom Handlowy, Kraków, Augustjańska 5. 6635

**Wózek** głęboki Konkon, sportowy, łóżeczko dziecięce, metalowe, okazyjnie sprzedam. Kraków, Zyblikiewicza 5/39. 6681

**Spód** piękne tchórze, sprzedam okazyjnie. Kraków-Podgórze, ul. Rękawka 25/4. 6731

**Sprzedam** wózek sportowy w b. dobrym stanie, Kraków, Legionów 12/14, II. p. 7861k

**Kilim** duży ładny okazyjnie sprzedam: Kraków, Krowoderska 33/9.

**Wiertarkę** dentystyczną w pierwszorzędnym stanie, mandolinę, gitarę, cytrę do nauki z podręcznikiem, zegar roczny, zegar Beckera ścienny sprzeda okazyjnie: Sklep, Kraków, Krakowska 36. 5927

**Zmieniacz** angielski na 20 płyt ze wzmacniaczem, w pięknej szafce orzechowej, o cudownym pełnobasowym tonie, patefon elektryczny ze wzmacniaczem w szafce orzechowej, wzmacniacz do patefonu sprzeda okazyjnie: Sklep, Kraków, Krakowska 36. 5931

**Fortepian** krótki, czarny, z angielską mechaniką, stan i ton bardzo dobry, okazyjnie do sprzedania w godz. od 12—5, Kraków, ul. Felicijanek 12 m., 1. 6007



Wydawnictwo „Goniec Krakowski". Kraków, Wielopole 1. — Telefon 266-11.